

Pericarditis

De hartholte is bekleed met een dun slijmvlies, dit noemt men het pericard. Het hart zelf is ook bekleed met slijmvlies, het epicard. De ruimte tussen het pericard en het epicard wordt het hartzakje genoemd, daarin zit een laag “smeerolie”, het pericardvocht. Door deze beschermende functie kan het hart zich soepeler bewegen. Wanneer het hartzakje ontstoken is, spreekt men van pericarditis.

Door de ontsteking wordt de binnenkant van het hartzakje ruw. Wrijving van het hart over het ruwe hartzakje is zeer pijnlijk. Bij pericarditis kan zich in deze hartholte meer vocht ophopen, waardoor het hart minder ruimte heeft om zich goed te kunnen vullen met bloed. Hierdoor kan er een verminderde pompwerking van het hart optreden.

Oorzaken

Pericarditis kan verschillende oorzaken hebben. Meestal ontstaat pericarditis door een infectie van een virus ergens anders in het lichaam. Ook kan pericarditis ontstaan door een hartinfarct, soms door een bacterie en soms is de oorzaak onbekend.

Klachten en symptomen

Er zijn twee vormen van pericarditis: acute en chronische pericarditis.

De meest voorkomende klacht van acute pericarditis is een plotseling opkomende pijn op de borst die licht tot hevig is. Deze pijn straalt niet uit. In eerste instantie kan de pijn lijken op een infarct. Rechtop zitten of voorover buigen verlicht de pijn. Diep zuchten of inademen maakt de pijn heviger. Daarnaast kunt u door de ontsteking koorts of een grieperig gevoel hebben.

Bij chronische pericarditis kunt u last hebben van vermoeidheid, kortademigheid en hoesten. Opvallend is dat u bij chronische pericarditis geen pijn op de borst heeft.

Onderzoeken

Om vast te stellen of u pericarditis heeft worden de volgende onderzoeken gedaan:

- hartfilmpje
- bloedafname
- röntgenfoto van hart en longen

Verder maakt de cardioloog een echo van het hart, hierop kan een mogelijke vochtophoping in de pericardale ruimte te zien zijn.

Behandeling

De behandeling van pericarditis is afhankelijk van de oorzaak. Over het algemeen start de cardioloog met pijnstillers en ontstekingsremmers om de pijnklachten te verlichten en in sommige gevallen moet u bedrust nemen. Als duidelijk is dat de ontsteking veroorzaakt is door een bacterie wordt gestart met antibiotica. Vaak wordt u bij het vermoeden van deze aandoening opgenomen. De duur van de opname is afhankelijk van de oorzaak van de pericarditis en duurt gemiddeld enkele dagen tot een week.

Complicaties

- Tamponade, dit betekent dat vocht zich ophoopt in het hartzakje. Hierdoor wordt het hart belemmerd om te pompen. Dit geeft een levensbedreigende situatie.
- Herhaling van de pericarditis

Adviezen voor thuis

U krijgt bij ontslag een polikliniekafspraak mee voor de cardioloog binnen vier tot zes weken. Wanneer u gestart bent met medicijnen is het mogelijk dat u hier thuis mee door moet gaan.

Thuis kunt u nog last hebben van vermoeidheid en een slechte conditie. Zodra u zich wat beter voelt, kunt u uw dagelijkse activiteiten weer hervatten. Bespreek op de polikliniek wanneer u weer 'zware' inspanning mag leveren. Het is belangrijk dat u zich dagelijks weegt, aangezien een snelle toename van het gewicht een teken kan zijn dat er vocht in het hartzakje ophoopt. Neem dan contact op met de huisarts.

Neem ook bij verergering van de klachten contact op met uw huisarts.

Vragen

Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze folder, stelt u deze dan gerust aan uw behandelend cardioloog of aan de verpleegkundige.